

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **I. N.,** zastoupený JUDr. Ing. Zlatuší Němečkovou, advokátkou v Praze 4, Šustova 1930, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 8. 4. 2004, č. j. 11 Az 51/2003 - 40, a o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 24. 9. 2002, č. j. OAM-1970/VL-14-P16-2001, rozhodl žalovaný tak, že řízení o udělení azylu se zastavuje podle § 25 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný své rozhodnutí opřel o zjištění, že žalobce se opakovaně a bez omluvy nedostavoval k pohovoru za účelem objasnění důvodů jeho žádosti o udělení azylu.

Proti citovanému rozhodnutí podal žalobce včas opravný prostředek (žalobu), ve kterém uvedl, že správní orgán nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci před vydáním rozhodnutí, čímž porušil ustanovení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1 a § 46 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“), a v důsledku toho i nesprávně právně posoudil žádost o azyl; důkazy, které si správní orgán opatřil pro rozhodnutí, nebyly úplné, došlo opětovně k porušení ustanovení § 32 odst. 1 a dále § 34 odst. 1 správního řádu, nemohl tedy správně usuzovat na skutkové a právní otázky, které pro své rozhodnutí potřebuje zodpovědět; rozhodnutí nevyplývá ze zjištěných podkladů, t. j. není zde logická vazba mezi rozhodnutím

a podkladem pro ně, čímž správní orgán porušil ustanovení § 24 zákona o azylu. K odůvodnění rozhodnutí žalovaného žalobce dále poukázal na to, že po celou dobu byl řádně přihlášen na adrese B. 2344/27, P. 5. Tuto adresu oznámil pracovníkům OAMP, na této adrese byl přihlášen i na místně příslušném odboru cizinecké policie a stále na ní pobýval. Poté, co žalobce dne 15. 8. 2002 obdržel první výzvu k pohovoru na den 15. 8. 2002, byl tento den rozhodnut dostavit se do PoS B. - J. S ohledem na kulminaci povodně v Praze však nesehnal žádný spoj. Ačkoli očekával obdržení další výzvy, žádná mu již nepřišla, přičemž v žádném případě nebylo jeho úmyslem očekávanou výzvu ignorovat, neboť si byl vědom následků, které by mohly následovat. Žalobce dále uvedl, že mu není známo, čí vinou došlo k pochybení, nicméně svoje zavinění rozhodně popřel.

Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 8. 4. 2004, č. j. 11 Az 51/2003 - 40 byla žaloba zamítnuta. Podle zjištění městského soudu byl žalobce obeslán k účasti na pohovoru na den 15. 8. 2002 na adresu B. 2344/27, P. 5. Zásilka doručovaná na tuto adresu byla žalobci doručena do vlastních rukou dne 29. 7. 2002. Žalobce se však k pohovoru v určeném termínu nedostavil. Pokud žalobce uvádí, že se k pohovoru nemohl dostavit proto, že v důsledku povodní nemohl nalézt vhodný spoj do místa konání pohovoru, pak podle názoru městského soudu je dané tvrzení uváděno pouze v obecné rovině, přičemž nejsou předkládána žádná další tvrzení, ze kterých by bylo možno dospět k závěru, že důvodem neúčasti u pohovoru byla skutečně povodňová situace. Žalobce, pokud skutečně neměl možnost se k pohovoru dostavit, nekontaktoval správní orgán ve snaze se z nařízeného jednání omluvit a případně sjednat náhradní termín, a proto neměl žádný důvod očekávat, že jeho neúčast bude omluvena. Ohledně druhého předvolání k pohovoru na den 23. 9. 2002, kdy zásilka byla uložena na poště dne 21. 8. 2002 a žalobce si ji v úložní obě, t. j. do 5. 9. 2002, nevyzvedl, městský soud poukázal na úpravu obsaženou v ustanovení § 24 odst. 2 správního řádu, ze které dovodil, že zásilka byla platně doručena s tím, že k doručení došlo třetího dne od uložení zásilky, t. j. dnem 24. 8. 2002.

Proti rozsudku Městského soudu v Praze podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost, a to z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Stěžovatel setrvává na svém tvrzení, že v případě prvního předvolání se nemohl dostavit z důvodu naprostého selhání dopravy v době záplav. Odmítá zároveň názor soudu, že stěžovatelova tvrzení ohledně povodně uvedl pouze v obecné rovině, když termín, rozsah a katastrofický stav v době záplav je dostatečně a všeobecně znám. Když bylo vše zaplaveno vodou, žalobce si nemohl obstarat potvrzení. Ohledně druhého předvolání stěžovatel uvádí, že měl na adrese v ul. B. 2344/27 v P. 5 pronajatý pouze jeden pokoj od majitelky bytu p. Š. Ta měla spolu se svým manželem uvedeno jméno na schránce a žalobce byl uveden jako podnájemník drobnějším písmem rovněž na schránce. Poštovní doručovatelka si jeho jména nevšimla, a tak se stalo, že mu nebyl vhozen do schránky lístek pošty – oznámení o uložení zásilky. O výzvě se tak stěžovatel nemohl dozvědět. Když se poté na poště dotazoval, proč mu nebyla doručena korespondence, vedoucí pošty připustila, že jméno žalobce mohlo být přehlédnuto, když zde bydlí nově a stálá doručovatelka ho nezná. Zároveň ale uvedla, že o prázdninách, t. j. v červenci a v srpnu, vypomáhají na poště brigádnice, neboť si doručovatelky vybírají dovolenou, a že mohlo dojít i k nedbalosti z jejich strany, když do schránky oznámení nebylo vhozeno. Stěžovatel dále nevylučuje ani variantu, že majitelka bytu mu oznámení pošty buď úmyslně nepředala, ztratila ho či opomenula mu ho předat. Stěžovatel proto navrhuje, aby byl napadený rozsudek zrušen a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení, a aby žalovaný zaplatil stěžovateli náklady právního zastoupení v odvolacím řízení do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám právní zástupkyně žalobce. V doplnění kasační stížnosti ze dne 18. 6. 2004 posléze stěžovatel zažádal, aby soud přiznal odkladný

účinek vykonatelnosti napadeného rozhodnutí. Dané doplnění obsahuje také žádost o nařízení veřejného projednání věci a žádost o tlumočníka do ruského jazyka.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný namítá vadu kasační stížnosti spočívající v absenci povinného údaje kasační stížnosti o dni doručení napadeného rozsudku stěžovateli. Žalovaný popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť má za to, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. I pro řízení o kasační stížnosti žalovaný plně odkazuje na správní spis a na vydané rozhodnutí. S ohledem na uvedené žalovaný navrhuje buď odmítnutí kasační stížnosti pro neodstranitelnou vadu podání nebo zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Z předloženého spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel byl řádně předvolán k pohovoru ve věci řízení o udělení azylu na den 15. 8. 2002. Zásilka byla dne 29. 7. 2002 doručena do vlastních rukou stěžovatele. Z úředního záznamu přitom vyplývá, že stěžovatel se k pohovoru nedostavil. V případě druhého předvolání na den 23. 9. 2002 nebyl adresát zastižen a zásilka byla uložena na poště dne 21. 8. 2002. Stěžovatel si ji však v úložní obě, t. j. do 5. 9. 2002, nevyzvedl.

Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje s právním posouzením věci městským soudem; v jeho postupu neshledal žádné pochybení. Pokud se stěžovatel skutečně nemohl dne 15. 8. 2002 dostavit k pohovoru z důvodu, že v důsledku povodní nemohl nalézt vhodný spoj do místa konání pohovoru, pak měl tuto skutečnost žalovanému oznámit, a z účasti na pohovoru se omluvit. Stěžovatel tak však neučinil a svoji absenci ponechal bez omluvy. Co se týče druhého předvolání, kdy stěžovatel podle svého tvrzení neobdržel výzvu o uložení zásilky na poště, je třeba podotknout, že případné (nedoložené) pochybení poštovní doručovatelky či osoby, u které stěžovatel bydlel, nelze přičítat k tíži žalovaného. Soud má za prokázané, že stěžovatel při doručování dotčeného předvolání nebyl zastižen na jím uváděné adrese, a proto byla zásilka dne 21. 8. 2002 uložena na poště. Podle ustanovení § 24 odst. 2 věta druhá správního řádu nevyzvedne-li si adresát písemnost do tří dnů od uložení, poslední den této lhůty se považuje za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Z tohoto ustanovení tak vyplývá, že předvolání bylo stěžovateli doručeno, i když pouze na základě „fikce“ doručení, a stěžovatel proto byl povinen

se ve stanovený den k pohovoru dostavit. Ačkoli by se daná situace mohla z pohledu stěžovatele jevit jako krajně nespravedlivá, neboť by mu případné pochybení třetí osoby mohlo znemožnit účinný postup v azylovém řízení, je třeba si uvědomit, že v daném případě se jednalo o druhé předvolání poté, co se stěžovatel již jednou k pohovoru nedostavil. Poukazuje-li stěžovatel na pochybení poštovní doručovatelky či osoby, u které bydlel, jedná se pouze o spekulativní úvahy bez konkrétních tvrzení. Je-li pravda, že se na vzniklou situaci byl ptát na poště, pak zůstává otázkou, proč si nezjistil, která doručovatelka v rozhodné době zásilky v místě jeho tehdejšího pobytu roznášela a nepožadoval po ní vysvětlení, popř. nenavrhl v řízení před městským soudem její výslech. Stejně tak mohl postupovat i v případě osoby, s níž sdílel jednu poštovní schránku. Nejvyšší správní soud tak má za to, že stěžovatel nepředložil nic, z čeho by bylo možno dovodit, že výzvu skutečně neobdržel. K tomu nutno uvést, že pokud doručenka od zásilky správního orgánu adresovaná žadateli o azyl, v níž bylo doručováno předvolání k pohovoru podle § 23 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., obsahovala veškeré relevantní náležitosti stanovené ustanovením § 24 správního řádu (tak, jak tomu bylo i v projednávané věci), jde o veřejnou listinu, osvědčující pravdivost toho, co je v ní osvědčováno či potvrzováno, není-li dokázán opak.

K žádosti stěžovatele, aby bylo ve věci nařízeno jednání Nejvyšší správní soud sděluje, že podle ustanovení § 109 odst. 1 s. ř. s. o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání. Považuje-li to za vhodné nebo provádí-li dokazování, nařídí k projednání kasační stížnosti jednání. Podle názoru zdejšího soudu předložený spis obsahuje dostatek informací pro to, aby bylo možno ve věci rozhodnout. Nařízení ústního jednání se proto jevilo jako nadbytečné. V návaznosti na to pak nebylo zapotřebí, aby stěžovateli byl ustanoven tlumočník. V dané věci vycházel Nejvyšší správní soud, v souvislosti s ustanovením § 64 s. ř. s., z ustanovení § 18 odst. 2 občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), podle kterého účastníku, jehož mateřštinou je jiný než český jazyk, soud ustanoví tlumočníka, jakmile taková potřeba vyjde v řízení najevo. V průběhu řízení však taková potřeba najevo nevzešla. Stěžovatel podal kasační stížnost v češtině a dokázal na výzvy a poučení krajského i Nejvyššího správního soudu včas a řádně zareagovat. Za nerozhodné přitom soud považuje, zda tak činil stěžovatel osobně nebo prostřednictvím advokáta. Otázka ustanovení tlumočníka by se tak nepochybně stala aktuální až v případě ústního jednání, které však zdejší soud nenařídil.

V návaznosti na uvedené proto Nejvyšší správní soud uzavírá, že není dán žádný z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., pro které by bylo třeba napadené rozhodnutí Městského soudu v Praze zrušit, neboť se nejedná o rozhodnutí nezákonné z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, a rovněž zdejší soud neshledal žádnou vadu řízení, jež by spočívala v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit, přičemž rozhodnutí správního orgánu není nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Proto Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. ji zamítl.

K žádosti stěžovatele, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s., Nejvyšší správní soud uvádí, že o návrhu nerozhodl, neboť se jedná o věc, která byla vyřízena v souladu s ustanovením § 56 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. přednostně.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žalobce žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. dubna 2005

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu